

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-10
Besvaras senast
2021-02-17 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:1734 FN-principen Responsibility to Protect

I vad som följde folkmordet i Rwanda och illdåden i Balkan under 1990-talet väcktes en internationell debatt om hur folkmord, krigsförbrytelse, etnisk rensning och brott mot mänskligheten kan förhindras. Det internationella samfundet hade misslyckats att förhindra och sätta stopp för de händelser som skördade många liv och kraftigt bröt mot de mänskliga rättigheterna. Denna debatt ledde fram till principen Responsibility to Protect (skyldighet att skydda) som antogs av FN:s medlemsstater 2005.

Principen innebär i huvudsak att ansvaret att skydda en befolkning flyttas över till FN när en stat inte förmår eller vill skydda hela eller delar av sin egen befolkning. Samtidigt balanseras detta mot suveränitetsprincipen. Varje enskild stat har alltid först en skyldighet att skydda sin befolkning, men när en stat misslyckas överförs skyldigheten på det internationella samfundet genom FN.

Till en början deltog Sverige i principens utveckling och implementering. Exempelvis var Jan Eliasson aktiv inom FN för att den skulle realiseras. Sveriges engagemang att återropa principen har sedan dess minskat. Vänsterpartiet förespråkar att Responsibility to Protect ska ingå i svensk utrikespolitik, framför allt i förebyggande syfte, för att förhindra folkmord, krigsförbrytelse, etnisk rensning och brott mot mänskligheten. På så vis kan Sverige ta en aktiv roll för att värna om de mänskliga rättigheterna.

Finland publicerade nyligen rapporten *Finland and the Responsibility to Protect* som behandlar hur de arbetar med principen. Sverige kan ta lärdom av Finland i fråga om hur principen kan återopas och stärkas.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Hur avser ministern att lyfta FN-principen Responsibility to Protect för att stärka de mänskliga rättigheterna?

.....

Håkan Svenneling (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders